

ОЛ. ЛУГОВИЙ

СВАТАННЯ ПО ПОШТІ

КОМЕДІЯ У 3 ДІЯХ.

Так не було, але так може бути.

УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО „СЦЕНА”

Printed in Canada

ОЛ. ЛУГОВИЙ

СВАТАННЯ ПО ПОШТІ

КОМЕДІЯ У 3 ДІЯХ.

Так не було, але так може бути.

diasporiana.org.ua

УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО „СЦЕНА”

Printed in Canada

ДІЄВІ ОСОБИ:

Петро) молоді парубки,

Юрко) безробітні.

Волоцюга,

Безробітний,

Поліцай,

Почтар,

Маруся) молоді

Галя) дівчата.

Господиня

Дія перша

Парк. Кілька лавок поміж деревами. У віддалі видно будівлі вулиці. Доріжка через парк. Вечір. Петро і Юрко оживлено розмовляють сидячи на лавочці.

Я В А І.

ПЕТРО: — Кажу тобі, ціле нещастя зо мною. Стараюся все зробити як найкраще, а воно вийде все як найгірше. Грошей чортяка має, бідуї, працєю, а що з того? Працювати хіба до свого волоса і нічого не мати, бо розходів тих, а розходів! Уж у ресторанах — переплачуї кімнату плати сам, навіть за шмаття, та нещасливих панчїх ніхто дарма не поцерує... Тай коби ще робота, а то робїтників тих стїльки розплодїлося...

ЮРКО: — (докїнчує)... що добра половина сидить на вських допомагах. Це всїм відомо.

ПЕТРО: — Отож бач... І щож ми собі порадимо?

ЮРКО: — Чи я знаю? Треба далї шукати. Чейже до чогось дїпнемо.

ПЕТРО: — Ні... Нехай вже дурпї так живуть... А я надумав таку рч...

ЮРКО: — Яку?

ПЕТРО: — Буду женитися... Зрозумїв?

ЮРКО: — То ще найлекше в теперїшнї часи. Дївчат уських є стїльки...

ПЕТРО: — Не так то легко для мене. Знаєш, якї тепер тї дївчата? Кожна за грїшми дивиться. Тай знов же завелїкї серця мають...

ЮРКО: — Як то завелїкї? У людей серце однакове.

ПЕТРО: — Та однакове. Але у теперїшних дївчат такї завелїкї, що один мужчина його не заповнить... Зрозумїв?

ЮРКО: — Зрозумїв. Але ж бо з тебе й фїлософ!.. А кажеш, що несмїлий.

ПЕТРО: — Так, несмїлий їй оминаю теперїшних дївчат. Й, знаєш, хотївби оженитися з такою, щоб була і гарна, і совїсна, і не сварлива, щоб була добра господиня, не бїгала по танцях, щоб добре готувати вмїла, ну, тай щоб хоч трохи грошей мала...

ЮРКО: — Ого-го! Можу битися в заклад, що такої не знайдеш.

ПЕТРО: — Думаєш?

ЮРКО: — Певно! Як гарна, то не добра і не господарна. А вже як які, скажім, гроші має, то будь певний, що вважає себе першою по ко ролевій, або що... та вважає, що їй найбільші наскудства дозволено робити.

ПЕТРО: — (зітхає) То то й біда!

ЮРКО: — Такої, як ти бажаєш нема і не буде, хіба б ти оженився з десятима. Одна булаб гарна, друга господарна, третя багата, четвер та добра і так далі. Але пробуй!

ПЕТРО: — Коли знаєш, я до дівчат не дуже то смілий...

ЮРКО: — То я тобі поможу!

ПЕТРО: — Ага! Знаємо ми таких помічників. Поможі мені лише роздобути грошей, а я тоді сам собі пораджу.

ЮРКО: — Та як, коли ти несміливий?

ПЕТРО: — Писатиму до дівчат.

ЮРКО: — Ну, тож грошей легко здобути.

ПЕТРО: — А то як?

ЮРКО: — Дуже просто! Виграти на лотерії, або йди до банку. Наєта виш револьвер, то дадуть.

ПЕТРО: — (скрикує) До банку?

ЮРКО: — Я жартую... А коли хочеш женитися, то дай оголошення до газет. Такі красуні зголосяться, що ну... Буде у чому вибирати.

ПЕТРО: — А й справді. Я так люблю гарненьких дівчат... (у цей час ззаду підкрадається волоцюга й наставляє у обох по револьверу).

Я В А П.

ВОЛОЦЮГА: — (скрикує) Гроші, або життя! (хлопці обертаються)

ЮРКО: — Гроші? Чоловіче, найшов ти у кого питати гроші! Ха-ха-ха!

ВОЛОЦЮГА: — (облапує, чи не мають зброї — суворо) Ну, не базикай! Вивертай кишені!

ЮРКО: — (вивертає) Ось маєш! Я вже забувся навіть як ті гроші виглядають!

ВОЛОЦЮГА: — (до Петра) Ну, а ти?

ПЕТРО: — Чекайте добродію! (ніби до себе) Коли то я мав гроші,

не можу собі пригадати!.. Ага! Я, добродію, як бачив гроші десь ще у рибендєх по своїх уродинах, ось що!

ВОЛОЦЮГА: — (кричить) Ех, ви!.. І як вам не сором? Такі молоді, здорові і грошей не мають. Будь я на вашому місці — я тисячі мавби!

ОБА: — А то як? Навчіть!

ВОЛОЦЮГА: — А ось як! (показує револьвери) Зрозуміли?

ЮРКО: — (похопившиць — лукаво) Ідея! Петре! Берімося до інте-ресу!

ПЕТРО: — Чи ти здурів? У тюрму захотілося! (Петро робить йому знаки). Таж ми і револьвера дурного не маємо...

ЮРКО: — Правда! (ніби посумнів).

ВОЛОЦЮГА: — Бачу, що ви хоч зелені ще, але розумні хлопці. Так і бути! Я вам один револьвер позичу.

ОБА: — Справді?

ВОЛОЦЮГА: — (поважно) Я не пускаю слів на вітер... Але зобу-ток маємо ділитися по половині...

ЮРКО: — І втратами також?

ПЕТРО: — І тюрмою також?

ВОЛОЦЮГА: — Йолопи! Треба робити так, щоб не потрапити в тюрму А зрештою, навіщо є адвокати?

ЮРКО: — (щось обдумує) Правда... То згода! Петре! Вери револь-вер!

ПЕТРО: — Ні, ти бери!

ЮРКО: — Ні, ти...

ПЕТРО: — Ні, ти... Ти згодився, то й бери...

ЮРКО: — Та бери, дурню! (Петро нерішуче бере)

ПЕТРО: — Але уважай, Юрку, як би що до чого, то я бігме скажу, що мене присилували...

ВОЛОЦЮГА: — Вважайте, хлопці. Я буду стояти недалеко. Та намя-тайте, що дохід по половині. Ні одного переходячого не пропускайте (відходить і стає за деревами).

Я В А ІІІ.

ПЕТРО: — І на якого чорта ти годився... Адаже ще можемо в тюрму потрапити!

ЮРКО: — Я таке задумав, що ми і цього волоцюгу від грабунків відучимо. Зрозумів?

ПЕТРО: — Та як?

ЮРКО: — Ти тут стій, а я побіжу до дому. Маю приятеля, поліція. Позичу у нього убрання та цього волоцюгу арештуємо.

ПЕТРО: — Коли я боюся...

ЮРКО: — На, маєш... Женитися хоче, а якогось там волоцюги боїтьси! Небійся! Я за яких десять минут назад верну. (відходить).

Я В А І V.

ПЕТРО: (сам) А то понав у халецу! (не знає, що робити з револьвером уважно кладе на лавці). Безпечна штука, ще стрілять... (сідає сам. По доріжці йдуть поодинокі перехожі, — Петро їх пропускає. За хвилину швидко підбігає волоцюга).

Я В А V.

ВОЛОЦЮГА: Ну, що? Багато взяв грошей?

ПЕТРО: — (здивовано) Яких грошей?

ВОЛОЦЮГА: — А ось, проходили люди!.. Дай сюди половину!

ПЕТРО: — Проходили?.. А я й не бачив...

ВОЛОЦЮГА: — (кричить). Він їх не бачив! Замирися! Що ж ти думає, чоловіче? Чи я тобі позичив револьвер дарма, або щоб влі лежав? (Шлях револьвер Петрові в руки) На!..

ПЕТРО: — Та відчиніться! Я не вмію стріляти з нього. Я думаю же шитися, а не людей грабувати!

ВОЛОЦЮГА: — (Направляє в груди Петра свій револьвер-приказуючо) Бери револьвер! Стріляти треба отак (показує) Положиш палець сюди, вимірши в людину і натиснеш... Та уважай, я двитисьму за то бою! Як що не так, застрілю! Бачиш? (прикладє револьвер до Петрових грудей).

ПЕТРО: — (злякано) Ні, ні... Не треба! Я вже робитиму так, як кажете. (безномічно оглядається).

ВОЛОЦЮГА: — А не подумай мені втікати! Бо застрілю! (Здалеку

показується перехожий) Ось, іде! Гляди ж мені! (ховається відбігти за деревом).

Я В А VI.

БЕЗРОБІТНИЙ: — (поволі наближується в задумі. Коли рівняється з Петром, Петро оглядається, але бачить направлений в себе револьвер волоцюги. Дрижучою рукою несміло наводить револьвер на безробітного і знов оглядається на револьвер волоцюги).

ПЕТРО: — (револьвер трясеться в його руці) Руки до гори! Давай гроші, бо стріляю!

БЕЗРОБІТНИЙ: — (трагичним голосом) Стріляйте, пане бандит! Застрільте мене!

ПЕТРО: — (нерішучо) Ваше життя мені непотрібне. Давайте гроші!

БЕЗРОБІТНИЙ: — (тим же голосом) Гроші... Я вже п'ять літ не бачив грошей і на показ. Без роботи ходжу від фабрики до фабрики, мірю вулиці, топчу черевики... А роботи нема! В хаті жінка й малі діти голодні...

ПЕТРО: — (розлючений, трохи не плаче) Алеж давайте гроші, бо стрілятиму...

БЕЗРОБІТНИЙ: — Візьміть моє життя; воно нікому не потрібне. Застрільте мене! Бо я варт смерті! Що я за батько своїм дітям? Хата не палена, малі діточки навіть молока не мають, жінка не має в що убраться... О, діточки мої, діточки-и! (заводить).

ПЕТРО: — (плаче) Алеж гроші... Гроші віддайте...

БЕЗРОБІТНИЙ: — Таже нема, чоловіче добрий! Я немаю за що купити фляшку молока для немовлят... Діти обідрані, живуть у голоді й холоді... Худенькі, бліді, з синіми жилочками на личках. Така нужда, що готов сам собі смерть зробити... Ось, піду, а вони повиходять... Настимуть оченятами чи не маю в кишені хоч сухого хліба кавалок... Застрільте мене! (заводить).

ПЕТРО: — (плаче, аж схилився на груди безробітного револьвер випадає з рук — шукє по своїх кишенях і витягає більший банкнот

та подає безробітному) Не говоріть, не говоріть більше... Ось тут маєте десятку... Купіть хліба і молока своїм дітям...

БЕЗРОБІТНИЙ: — (бере) Дякую, пане бандит... У вас добре, чуле серце... Але десятка, то забагато... Ось тут маєте п'ять долярів здачі. (Дає п'ятку Петрові) Дякую, пане бандит! (відходить, зза дерева вискакує волоцюга).

Я В А VII.

ВОЛОЦЮГА: — (втішно) Ну, що? Багато дістав? Де моя половина? Дай сюди!

ПЕТРО: — (піднімає револьвер). З вас, добродію, мені належиться два й пів долари... Дайте їх сюди... (поставив руку).

ВОЛОЦЮГА. — (не зрозумів) Як то я маю дати два й пів долари? Завіщо? Мені належиться половина з тих грошей, що відобрав у цього перехожого...

ПЕТРО: — А так... Той чоловік не мав грошей ніяких, але має жінку і дітей голодних...

ВОЛОЦЮГА: — Ну...

ПЕТРО: — Він став плакати, так я дав йому своїх десять доларів. Він мені п'ять доларів вернув назад. Отже ми втратили п'ять доларів. А тут арифметика проста, на двох виходить по два й пів долари. Прощу їх дати! (простягає руку).

ВОЛОЦЮГА: — (збеленів). То я тобі дав револьвер, взяв тебе до снілки, щоб ти гроші роздавав людям, га!? (кричить) Застрілю!. (штовхає Петрові револьвером в бік. Показується Юрко в уборі поліцейя). Ох, поліцейа іде! (Пхає швидко свій револьвер у руки Петрові) На, на... Пристав мені револьвер до грудей! (Петро приставляє оба, волоцюга кричить): Гвалт! Рятуйте!. Пане поліцейа! Грабують!.. (Юрко швидко підходить).

Я В А VIII.

ЮРКО: А тут що таке?

ВОЛОЦЮГА: Грабують, пане поліцай! Рятуйте!

ЮРКО: — (до Петра) То чогож стоїш? Обшукуй кишені!

ПЕТРО: — Та же не можу! Руки револьверами заняті!

ЮРКО: — Ну, то я тобі поможу! (Виймає черетені, годинники й гроші з кишень волоцюги й кладе собі та Петрові по кишенях).

ВОЛОЦЮГА (не пізнав Юрка) Та же не мене, пане поліцай, а цього бандита обшукуйте... Я спокійна собі людина...

ЮРКО: — То нічого... ми відбираємо награване... (надходить другий поліцай).

Я В А ІХ.

ПОЛІЦАЙ: — Вже, хлопці, зловили пташка! А тепер давай руки!

ВОЛОЦЮГА: — Та же не мене куйте, а цього бандита!

ПОЛІЦАЙ: — Давай, давай, не балакай... (виже чи кує волоцюгу) Добре справилися, хлопці...

ПЕТРО: — Добре, та не зовсім... А що я з цими револьверами буду робити... Нехай їм всячина...

ЮРКО: — А куда ми ці річі та гроші здемо?

ПОЛІЦАЙ: — Річі здаєте на поліції, може найдуться власники, а гроші будуть ваші...

ОБА: — Наші?..

ПОЛІЦАЙ: — А певно. На них же знаку нема до кого вони належали. Ну, та шей вам якраз нагорода належатиметься за те, що бандита зло вили...

ПЕТРО: — (втішно) Гура-а-а! Аж тепер я буду женитися! (по хвили сумно) Але я неспіливий до дівчат... Як я з ними говоритиму про женячку?

ПОЛІЦАЙ: (сміється) Шукай брат такої, щоб тебе з собою оженила...

ЮРКО: — Ниши до газет, познайомишся листовно, а там все піде як по маслі... (виходять, поліцай веде волоцюгу).

ЗАСЛОНА

Дія друга

Кімната середнього достатку. Стіл, пара крісел, ліжко, канапа, або софа. На столі купи листів. Петро лежить на канапі.

Я В А I.

ПЕТРО: — Ну, як не везло, то не везло, а тепер, так звідусіль везе. І гроші є, і роботу дали легку, а дівчата... просто відбою нема. Що то значить слава і гроші... Але я не з таких! Женимся... Коли ж страшно! Оттак собі, як подумає чоловік — живе собі самітний, вільний на чептах, а раптом піде до церкви на годину, візьме шлюб і маєш... Вже жонатий!.. І то не на день, не на два, а на завжди... Ось у чому різико! А потім підуть отакі малі пискуні (показує які), ніколи спокою не буде... Тай як, подумайте, отаку чужу чужаницю назвати своєю жінкою?.. Бігме не знаю! Мій батько оженився з моєю матою, все якась рідня собі була хоч по мені... А з ким же маю оженитися я?.. Послухав порад отого Юрка, а тепер і незнаю... Зголосилося дівчат щось пів копи... Пишуть, що всі гарні, всі добрі, всі працюваті... Знаємо, кожне себе хвалить... Тепер не знаю, котру з них вибрати... Біда, тай годі... Розгляну но я ліше їх листи... (Підходить до шуфляк, відчиняє. Стук) О, вже когось чортяка несе! (кричить) Заходьте! (входить почтар).

Я В А II.

ПОЧТАР: — Тут живе пан Петро Паламаренко?

ПЕТРО: — Це я власною персоною. А чого вам потрібно?

ПОЧТАР: — (виймає пачку листів) Ваша почта...

ПЕТРО: — (злякано) Бійтеся Бога! Що ж я з такою кунною листів буду робити?

скільки листів. Ну, і щож я з ними робитиму? Навіть прочитати всіх

ПОЧТАР: — Це вже не наша справа! Вам адресовані, а наш обов'язок доставити листи вам... (виходить).

Я В А III.

ПЕТРО: — Ось тобі й маєш! Ще почтар, чортиб його взяли, приніс стільки листів. Ну, і щож я з ними робитиму? Навіть прочитати всіх

не виравлюся. Клопіт, тай годі! Хоч секретарів наймай! Волів був ме не дідько вхопити, чим мав послухати того поганого Юрка. (по хвилі) А всеж цікаво, що вони пишуть? Подивлюся (перебирає листи) ось хоч би цей... (відкриває) Хе, хвалиться! А хвалене шалене! А цей (відкриває) Гм... Щось воно не тее... Питає, чи багато грошей маю... А чи багато маєш сама, така мудра! (стук) Заходь до чорта, дідько тебе вхопивби! (входить господиня).

Я В А ІV.

ПЕТРО: (зніяковів) Ох, вибачте, я думав, що то Юрко...

ГОСПОДИНЯ: — То нічого... я не серджуся... Кожний може помилитися...

ПЕТРО: — А всеж... Так вас налаяв...

ГОСПОДИНЯ: А чого ж ви такі сердиті, що лаялись? Яка причина?

ПЕТРО: — Причина? А ось тих причин лежить на столі ціла купа...

ГОСПОДИНЯ: — (дивиться) Листи...

ПЕТРО: — Егеж, листи... Але від кого? Від дівчат...

ГОСПОДИНЯ: — (сміється) Десь вас дівчата дуже люблять, коли так багато їх пишуть...

ПЕТРО: — Люблять... Та нехай їх чорти вхоплять з їхньою любовю. Що я з ними всіми маю робити? Написалаб одна, ну дві, ну нехай вже три, а тож бачите!

ГОСПОДИНЯ: — Не знаєте яку вибрати?

ПЕТРО: — Егеж... (заходить Юрко).

Я В А V.

ЮРКО: — Чого ти так розкричався, Петре?

ПЕТРО: — (сердито) Чого? На тебе кричу, на дорадника... Ось, дивися! (показує на листи). Волів був мене дідько вхопити, чим тебе слухати. Ну, що я маю робити? Га?

ЮРКО: — Повіднисуї на листи... Здибаєш якраз таку, що для тебе буде підходяща...

ПЕТРО: — Ага, здибаєш... Може ще її побачення кожній призначити.

ЮРКО: — І то добре...

ПЕТРО: — Ні, не хочу...

ЮРКО: — Не будь дурнем... Тож ти хотів жешитися!

ПЕТРО: — Хотів, а тепер відхотілося. Хтож знав, що їх аж стільки писатиме!

ГОСПОДИНЯ: — То добре... Виберете найліпшу, як є з чого вибрати.

ПЕТРО: — (сердито дивиться на неї). А як найліпша буде найгіршою... Вам добре вмовляти...

ГОСПОДИНЯ: — Оженитесь... Будете мати жіночку як ангела...

ПЕТРО: — А може дідька в хаті... Ні, не хочу женитися...

ЮРКО: — Слухай... То знаєш, що зробимо?

ПЕТРО: — Не хочу слухати...

ЮРКО: — Але слухай, йогуне один! Женися! Машеш тепер золоту нагоду.

ПЕТРО: — Не хочу, раз сказав тобі... (сердито ходить по кімнаті).

ЮРКО: — Ти лише подумай, які ти матимеш вигоди... Прийдеш з роботи, а тобі на зустріч вибіжить жіночка, але гарна, гарна, така, що й сказати не можна... Обніме, поцілує, обід зготує... Ну, ніщо тебе не буде обходити...

ПЕТРО: — (рішучо). Не вмовляй... Не хочу...

ЮРКО: — А далі, житимете, та підуть отакі маленькі знаєш, на коді на тобі лізтимуть... Ти сидітимеш, а воно до тебе лтату...

ПЕТРО: — (не так рішучо). Ні, таки не хочу...

ГОСПОДИНЯ: — І головне пане Петре, що такі маленькі будуть вже на вас подібні...

ПЕТРО: — Справді?

ЮРКО: — Певно! Як капля води на тебе будуть подібні...

ПЕТРО: — Ну, то згода... Але яку ж з них вибрати? Їх наисало стільки.

ЮРКО: — Пиши до всіх...

ПЕТРО: — Ні, боюся... Можу вибрати якраз найгіршу...

ГОСПОДИНЯ: — Так киньте жеребок. Яку призначить випадок, з такою й женитиметься.

ЮРКО: — А то як?

ГОСПОДИНЯ: — Перепишіть імена дівчат...

ЮРКО: — О, я вже знаю... Написати на жеребках їх імена і тягти...

ГОСПОДИНЯ: — Егеж...

ПЕТРО: — А далі що?

ЮРКО: — Як витягнеш якусь Марусю чи Горпинку, тоді поробимо жеребки на назвище кожної і тоді тягнутимеш...

ПЕТРО: — Ну, то добре... (перебирають листки і списують імена). Боже ж мій, скільки тут імен всяких! Марусі, Галі, Гані, Галки і Горпини... (по хвилі). Ну, вже всі! (шдраховують).

ЮРКО: — Знаєш, є 7 Марусь, 3 Ганусі, 3 Галі, 4 Насті, 2 Олі, 1 Горпина, 1 Марина, 1 Надія, 5 Наталок і 2 Олени. Всього 29. А тепер я ріжу жеребки... (Ріже і пише імена. Газдиня і Петро скручують).

ГОСПОДИНЯ: — Ну, дай Боже в добрий час! Господи благослови! (скидають жеребки в канелюх).

ЮРКО: — Ну, тягни!

ПЕТРО: — Ні, чекай... Треба поворожити... А ну, чи добру витягну, чи ні? (крутить взазуючими пальцями один довкола другого і зводить до куні кілька разів. Пальці то обминають то попадають один в другий, він в той час говорить). Добру, недобру... Добру, недобру... Добру (палець попадає в палець)... Таки добру...

ЮРКО: — Та тягни, тягни... чого там!

ГОСПОДИНЯ: — Перехрестіться, тай тягніть в Божу годину.

ПЕТРО: — (хреститься) А може ти, Юрку, за мене потягнув би.

ЮРКО: — (визвірився). Я хочу женитися, чи ти!

ПЕТРО: — Колиж якось страшно...

ЮРКО: — Не будь дурнем, тягни... (Петро не відважується) Та тягни, йолуне!

ПЕТРО: — Чогож ти лаєшся!?

ЮРКО: — Як же тебе не ляяти? Раджу тобі сяк і так, щоб дурня очоловічити, а він (перекривлює) страшно...

ПЕТРО: — Колиж я таке погане щастя маю, що хочу зробити як найліпше а вона все виходить як найгірше...

ЮРКО: — Не бійся... Все буде добре...

ГОСПОДИНЯ: — То я витягну...

ЮРКО: — Про мене...

ПЕТРО: — Ні, вже тягнутиму я... (боязко витягає замість одного кілька).

ЮРКО: — Та не всі... Що ти з усіма женитимешся?

ПЕТРО: — Та я забувся, зажди... (заплющивши очі тягне і шепче молитву).

ЮРКО: — (дивиться в жеребок). Ім'я витягнув гарне, невідомо яка те особа буде... Галя...

ПЕТРО: — А скільки ти там Галь маєш?

ЮРКО: — Три...

ПЕТРО: — Три всього?

ЮРКО: — А ти більше хотів? Бач, як розласувався! (ніше три жеребки і скручує) Тягни!

ПЕТРО: — Не можу...

ГОСПОДИНЯ: А то з вас боягуз..., (бере його руку і пхає в кацелюх).

ПЕТРО: — (перебирає) Ні, не ця... Ні, не ця... (з резигнацією) А хай буде! (витягає). На, дивись...

ЮРКО: — (Читає) Галя Барабольська... Пожиточне назвище...

ГОСПОДИНЯ: — Тай ніби щось во шляхетством має... Ну, то бажаю вам щасливо зійтись з нею... (виходить).

Я В А VI.

ПЕТРО: — А тепер що зробити?

ЮРКО: — Призначи їй побачення, познакомились, а там і поженитесь. Певно тоді, коли вона тебе схоче...

ПЕТРО: — Чому, хіба я вже таки зовсім ні до чого?

ЮРКО: — А певно! Деж бути такою бабою... Дівчата люблять смілих хлопців! А решті позавертай їх листи, та й все... Побачитись маєте в якомусь нейтральному місці, бо ні їй до тебе, ані тобі до неї їхати не лицює...

ПЕТРО: — Колиж соромно якось...

ЮРКО: — Чортяка тебе бери... Я тобі і тут поможу... Поїдемо разом... Я назовусь тобою, а опісля виясню їй все...

ПЕТРО: — Ого! А далі й оженишся сам з моєю дівчиною... Не підведеш!..

ЮРКО: — А диви, диви... З його дівчиною... Та якаж вона твоя?

ПЕТРО: — А жеребок хто витягнув, ти чи я? Случай, чи щастя призначило їй мені...

ЮРКО: — Ну, ну... Не бійся... Не буду тобі дороги перехрещувати... Я собі завжди знайду, бо не такий боязливий як ти...

ПЕТРО: — Правду кажеш?

ЮРКО: — Таже їй богу правду, якого тобі ще дідька потрібно? Я то

бі хочу допомогти вийти в люди... Пиши їй лист, а я подякую як і що...
ПЕТРО: (сідає й пише).

З А С Л О Н А.

Дія третя

Вільна околиця (нарк). Сцена яку хвилю пуста. Повільно входять Маруся і Галя.

Я В А І.

МАРУСЯ: — Гм... Нікого нема! Довго щось твої наречений бавиться. А може і зовсім не прийде, не знаєш теперішніх хлопців...

ГАЛЯ: — Коби хоч швидко не прийшов. У мене серце так колотиться, трохи не вискочить...

МАРУСЯ: — Та чого, дурненька!

ГАЛЯ: — Чого? А хіба я знаю... І сором, і страшно, і хотілося б його побачити... Мабуть я втічу.

МАРУСЯ: — Ще що! Хочеш вийти заміж і... втічу... Так і до сивого волося не знайдеш собі хлопця. На твоєму місці я повела б справу раз два, так, щоб він і світа за мною не бачив.

ГАЛЯ: — Добре, що ти така рішуча й відважна...

МАРУСЯ: — Не така вже відважна і я... Але коли хочеш вийти заміж, то мусиш бодай вдавати відважну і смілу. Коли залюбишся, то мусиш любов здобути... Але то ти тепер лише така несміла, а як засмакуєш поцілунків то й не відорвешся...

ГАЛЯ: — Ти так говориш, як би сама вже все знала...

МАРУСЯ: — Не знаю, але приглядаюся до других. Я ще нікого не любила.

ГАЛЯ: — А я й не знаю, як то люблять... Мабуть я таки піду... (хоче йти).

МАРУСЯ: — Ти зажди, дурненька... Як ти вже така дитина, то я можу тобі... Назвусь твоїм іменем... Добре?

ГАЛЯ: — Справді?

МАРУСЯ: — Певно... Що з тобою зробиш... А ти приглядайся...

ГАЛЯ: — А як він залюбиться в тебе?

МАРУСЯ: — Як він залюбиться в мене, таї мені подобається, то ти пошукаєш собі іншого хлопця.

ГАЛЯ: — (розчаровано) Ох так!

МАРУСЯ: — А щож ти думала... На мвдуванні нема силдування.

ГАЛЯ: — То добре... Зовися собі моім іменем, виходь заміж, а я піду собі... (йде).

МАРУСЯ: — (стрімує її за руку). Дурна... А може йому якраз ти по добавешся! Ідуть якісь двох... Може твій наречений? Ходімо, поки вони нас не побачать, та памятай, що ти тепер Маруся, а я Галя... (швидко виходять).

Я В А ІІ.

ЮРКО: — (оглядається входячи кличе) Петре... Петре...

ПЕТРО: — Ну, чого? (зза сцени).

ЮРКО: — Ходи сюди...

ПЕТРО: — Не піду...

ЮРКО: — Та ходи... Петре! Петре! (мовчанка. Юрко виходить і за руку веде Петра. Той отягається) Та не будь же дитиною... Ходи!

ПЕТРО: — І на якого чорта ти мене сюди привів? Сором такий, що крізь землю готов провалитись...

ЮРКО: — Та чого, дитинко! (смадить його по голові) Не будь же дурником... Хто з нас хоче женитися, ти чи я?

ПЕТРО: — Мабуть ти...

ЮРКО: — Маш... Таже ти...

ПЕТРО: — Ні, ти!.. Я вже зовсім не хочу женитися... Вже роздумав...

ЮРКО: — Тьфу, на тебе! І якого чорта я так побиваюся, скажи...

ПЕТРО: — А я знаю...

ЮРКО: — Таже для тебе, дурню, для тебе... Ось внону, покину і роби собі що хоч.

ПЕТРО: — То її добре... То я піду собі...

ЮРКО: — (хапає його за руки) Зажди, дурню! Ну, подумай сам, що ти таке? От так собі, батьяр, легайда, тай годі... Ніхто тебе не шанує, не вважає за людину... А чому? Бо ти нежонатий... Коли раніше не мав роботи, не мав грошей, ну тоді і ніяк було женитися... Але тепер... Як оженишся, буде тобі і повага і пошана та довіря від людей, а головне, коло тебе завжди і в день і в ночі буде отака гарна, свіженька жіночка, та така гарненька, що ну... пальці оближеш... Підійде, ніжно так тебе поцілує, погладить по голові... Ну, а ти схопиши її, посадиш собі на коліна, обіймеш, притиснеш до себе...

ПЕТРО: — (усміхається). А я таки дуже любив би таку гарну жіночку...

ЮРКО: — Отож бачиш... То чого ж втікати?

ПЕТРО: — Колиж сором і страшно якось...

ЮРКО: — Не соромся, Петрику... Тиж бачиш, як я тебе гарно прошу, Чи може хочеш, щоб я на колінах перед тобою став та просив...

ПЕТРО: — Ні...

ЮРКО: — (сердито). Ну, то йди до дідька! Осел! Свиня ти! І більш нічого...

ПЕТРО: — Та чогож ти знов лаєшся...

ЮРКО: — Чого? Бити тебе треба, не то лятайся... (до публіки). Для кого я стараюся, для кого мучуся? Таке для нього, для цього подура скінченого... Надоїло мені оте його вічне пхикання... (перездрибно) женитися хочу... женитися буду... Діло вже доходить до кінця щасливого, а він — втікати... Але ні... Того не буде! Не я буду, як тебе не оженю... Де її фотографія?

ПЕТРО: — Нема... Забув в дома...

ЮРКО: — Мавш... як же ми її пізнаємо?

ПЕТРО: — А я знаю?... Може нехай другим разом прийдемо... (хоче йти).

ЮРКО: — Я знаю, ти рад би чим будь викрутитися... Тож вона, дурню, поїде до дому і знати тебе не схоче...

ПЕТРО: — То й не треба... (підходять Маруся і Галя).

Я В А ІІІ.

Маруся і Галя проходять по сцені, Юрко за ними тягне за руку Петра.

ЮРКО: — (знімає шапку) Вибачте, панночки, мені здається, що я вас звідкись знаю... Чи не панна Галя Барабоська?..

МАРУСЯ: — (трохи ніяковіючи) Так, це моє ім'я... А ви...

ЮРКО: — Моє ім'я Петро Паламаренко... (Петро стоїть похнюпнись), а це мій приятель, пан Юрко Василенко (до Петра) Поклонися, друю. (До Марусі). Будьте знакомі... (погрожує Петрові кулаком, той підходить і несміло витається).

МАРУСЯ: — А це моя приятелька, Маруся... (підводить Галю, витаються. Галя і Петро крадьком споглядають одне на другого).

ПЕТРО: — То я вам вже не буду перешкоджувати (хоче йти).

ЮРКО: — Та чогож... Ти мій приятель, від якого я немаю ніяких секретів. Знаєш, це моя наречена, панна Галя... А ти забавляй розмовою панну Марусю... (показує йому кулак). Ось, сидьте там на лавочці, а ми й тут постоїмо... Правда, Галю...

МАРУСЯ: — Та... Правда... (Петро і Галя зніяковілі стоять).

ЮРКО: — Е, та ви бо здається, однакової вдачі... (Бере Петра і Галю за руки і садовить на лавочці. Кожна пара веде свої розмови).

ЮРКО: — (до Марусі) Вибачте панно Галю, що я буду говорити отверто. Чейже, коли ви писали, то знали, до чого доведе ця переписка...

МАРУСЯ: — Певно, певно... Можете говорити отверто про все...

ЮРКО: — Дуже мені прикро, але...

МАРУСЯ: — Що, може я не подобаюся вам?..

ЮРКО: — О ні, ні... Власне дуже подобаєтесь... Я просто залюбився, як лише побачив вас... Жаль булоб вас для того йдуча...

МАРУСЯ: — Про кого ви це?

ЮРКО: (похопившись). О, ні про кого... Я це так...

ПЕТРО: — (досі мовчали, до Галі). Чи ви, панно Марусю, любите квіти?..

ГАЛЯ: — (ніяково) Егеж... (мовчанка)

МАРУСЯ: — Але всеж таки... Ви про когось натякнули...

ЮРКО: — Так... Бачите, ви мені дуже подобались з першого погляду...

МАРУСЯ: — Так в чому ж справа?

ЮРКО: — Я... бачите... не хочу вводити вас в блуд, розчаровувати вас...

ПЕТРО: — (до Галі). Чи ви, панно Марусю, ходите в театр?

ГАЛЯ: — Як коли... (мовчанка).

МАРУСЯ: — (до Юрка). Як розчаровувати?

ЮРКО: — Бачите... Ви мені подобались так, що я готов хоч нині одружитися з вами, але та біда, що хочу та не можу...

МАРУСЯ: — А чому, коли вільно спитати?

ЮРКО: — А чи ви таки пішлиб за мене заміж?

МАРУСЯ: — Ви пристойний і розумний хлопець...

ЮРКО: — Отож то мені й жаль вас... Бо я вас так люблю!..

МАРУСЯ: — Так швидко!

ЮРКО: — А так... Правдива любов спалахує несподівано, наче б-гонь...

МАРУСЯ: — То чому ж вам жаль мене...

ЮРКО: — Бо бачите...

ПЕТРО: — (перебиває). Може ми, панно Марусю, пройдемося?

ГАЛЯ: — (замішана). Ні, дякую...

ЮРКО: — (до Марусі). Бачите... (потихо). Я не є Петро Даламаренко, а власне Юрко Василенко...

МАРУСЯ: — вибухає реготом). А де ж Петро?

ЮРКО: — (показує на Петра)

ПЕТРО: — (набирає відваги). Але у вас і маленька ручка, панно Марусю...

МАРУСЯ: — (далі сміється). Ох так... Ну, то ніщо... Він також пристойний хлопець... Але неспілий...

ЮРКО: — Тож то й є... Я не хотів би приятеля підводити...

МАРУСЯ: — Не підведете... Він уже також смілишає коло Галя...

ЮРКО: — (здивовано). А хібаж ви не Галя?

МАРУСЯ: — Певно, що ні... Галя ось сидить з Петром... Вона також боялася.

ЮРКО: — Чи ти бач, як все гарно склалося... Ой, тож то я радий...
Позвольтеж, вас поцілую...

МАРУСЯ: — Е, ще зарано...

ЮРКО: — Чого зарано? Ви мені подобається, я вам не байдужий...
То й поженимось... А примхи, коли які будуть, будемо одне одному пробачувати... Та, що там... (обхоплює і довго цілує Марусю)...

ПЕТРО: — (видивився на Юрка й Марусю) Чи ти бач, як скоро!
(скребється в потилицю) Сватав мені дівчину, а висватав собі... А дівчина й непогана...

ГАЛЯ: — Що ви кажете?

ПЕТРО: — Нічого... Я так...

МАРУСЯ: — (до Юрка). Та пусти вже Юрку... Ходімо засватаємо й їх...

ЮРКО: — То трудно... Мого жениха треба хіба привязати, а й Галя, як бачу від нього не смілиша...

МАРУСЯ: — Держатимемо їх в руках... (підходять і содають Марусю коло Галі а Юрко коло Петра).

ЮРКО: Ну, Петре, дякую тобі... Я вже засватав собі дівчину...

ПЕТРО: — О, а казав мені... Та я не сперечний...

ЮРКО: — Я не твою засватав... Твоя дівчина коло тебе...

ПЕТРО: — Справді? (Маруся перешептується з Гаєю).

ЮРКО: — А чи вона тобі подобається Петре?

ПЕТРО: — Навіть дуже... Гарна, розумна і вихована...

МАРУСЯ: — То чого ж ви час тратите? Гаю, подобається тобі Петро?

ГАЛЯ: — (мовчить).

ЮРКО: — Та подобається, подобається... По очах видно... Петре! Та обними Гаю, поцілуй, та проси стати твоєю жінкою...

ПЕТРО: — Чи ти здурів? Так швидко! Воңа ж ще не знає мене, ні я її...

ЮРКО: — (встає й обнімає Марусю). А дивись на мене, як я швидко засватав. Та, чого там... Ну! (піднімає Петра, до Галі). Вибачте, панно Гаю... Ви обоє несмілі, то ми вам поможемо...

ГАЛЯ: — (до Марусі). Коли ж сором...

МАРУСЯ: — Та чого, дуренька... Дивись на мене! (обнімає Юрка). Петре! Так ви мужчина, соромитися! (Юрко знов погрожує кулаком).

ЮРКО: — Проси Гаю стати твоєю жінкою...

ПЕТРО: — (ніяково). Панно Гаю, ви позволите?

ЮРКО: — Та чого там, позволите, чи не позволите... Ось так (закладає руки Петра на стан Галі, а її руки на Петрову шию). А тепер поцілуйтеся...

ПЕТРО: — (набрався відваги). Не треба... Не думайте, що я такий несмілий, я сам... (міцно обнімає і довго цілує Гаю, та пручається). Не вирнешся, Галочко... (цілує ще раз).

ЮРКО: — Чи ти бач, як засмакував! (сміється). Ось тобі і святий та Божий...

МАРУСЯ: — Та й Галі вже не пручається...

ПЕТРО: — А колиж у нас весілля? Може справимо разом?

ЮРКО: — Не вартоб... Ти мені багато клопоту наробиш...

ПЕТРО: — Але через мої клопоти і ти найшов собі дівчину...

ЮРКО: — Та вже нехай... Ти у мене будеш дружною, а Галя у Марусі, а далі ми у вас... А тепер поїдемо до батьків по благословення... (виходять).

УВАГА РЕЖИСЕРИ!

7

Вийшли з друку й поступили в продаж наступуючі п'єси:

„Крути, та не перекручуй”, — комедія в 5-х діях	Ціна 35ц.
„20 днів тюрми”, — комедія в 3-х діях	35
„Позичена жонка”, — комедія в 2-х діях	30
„Кохання на драбині”, — комедія в 3-х діях	30
„Остання Ніч”. — драма в 4-х діях	20
„В пазурах Чека.” — драма в 5-х діях	25
„В краю такого не було” — комедія на 1-у дію	20
„Не повелось”, — комедія на 1-у дію	20
„За женихами”, — комедія на 1-у дію	20
„Свій до свого”, — Комедія на 1-у дію	20
„Свищемо на кризу”, — комедія на 1-у дію	20

ПАРТИТУРИ:

„Циганка Аза” — з акомпаніаментом п'яна	\$1.50
„Марш Запорожців” і „Базар”, — дві пісні на мішаний хор . . .	50

Питайте у всіх книгарнях, або пишiть:

Ukrainian Stage Co. 806 Main St., Winnipeg, Man.